

i al sin Færd, og ser ikke storpolitisk paa Sagerne. Man har derfor ikke Grund til at tro, at det ærede Medlem fra Æbeltoft i Oktober 1905 vilde spænde Ben for det ærede Medlem fra Ringkøbing, som den Gang stod i Spidsen for Regeringen. Man havde ikke Grund til at tro, at det ærede Medlems Opposition mod Løjtnantslønningerne og Militæranmærkningen paa Finansloven var Udslag af politisk Chikane. Jeg har altid troet, at han, som sagt, var Realpolitiker, saglig i al sin Færd, og der var god Grund til at tro, at han den Gang handlede, som han gjorde, fordi han fandt det ganske uforsvarligt at stille denne Militæranmærkning og disse Løjtnantslønninger frem. Han kaldte den Politik, det ærede Medlem fra Ringkøbing førte, usikker og tvetydig. Han erklærede, at Militæruddgifterne maatte nedsættes, og han sagde: „Det fastholde vi“. Saa vilde et Tilfælde eller et Ulykkestilfælde, om man vil, en stor Ulykke, Alberti-Katastrofen, at han blev Konseilspræsident og Forsvarsminister, og saa sker, hvad der nu er sket, — og Konseilspræsidenten holder i Dag den Tale om, hvorledes den almindelige Verdenssituation er, og bebrejder os Optimisme, Fantasteri, Letsindighed, o. s. v. Saa siger jeg: Var Forholdene i 1905 og for Resten ogsaa i 1906, da han stod paa samme Standpunkt som i 1905, væsentlig anderledes, end de ere i dette Øjeblik? Jeg tror det ikke, jeg tror ikke, Forholdene ere væsentlig forandrede. Krigsrustningerne, Militarismen o. s. v. voksede i Aarene forud for 1905 og 1906 ligesom nu. Vi havde Fashoda-Affæren og Marokko-Affæren, men Forholdene ere ikke væsentlig forandrede. Saa spørger jeg: Hvor kunde da den højtærede Konseilspræsident i Dag holde den meget højtidelige Tale uden at stemple sin egen Tale fra 11. Oktober 1905 som letsindig eller uden at give os den berettigede Opfattelse, at det ærede Medlem fra Æbeltoft netop ikke er en Sagpolitiker, men er Politiker, Storpolitiker — og det ikke i Ordets gode Forstand —, og at denne Storpolitik med dens Intriger o. s. v. hos ham dækkedes under en saglig Maske, det er det værste af alt. Hans Optræden det sidste halve Aar som Konseilspræsident har nu givet mig den Opfattelse, at hvad det ærede Medlem fra Æbeltoft sagde den 11. Oktober 1905 ikke var udsprunget af hans saglige Opfattelse, men var udsprunget af Lyst til at komme det ærede Medlem fra Ringkøbing til Livs og selv muligvis faa Regeringsmagten for saa at følge et Spor, som han den Gang stemplede

som ganske uforsvarligt. Saaledes er jeg desværre kommen til at se paa den højtærede Konseilspræsidents Forhold. Derfor har jeg maattet bruge et stærkt Ord om hans Færd, det første, jeg nogen Sinde her i Tinget har brugt overfor det ærede Medlem fra Æbeltoft.

Udenrigsministeren (*Ahlefeldt-Laurvig*): Maa jeg først udtrykke min Erkendtighed for den første Del af de Udtalelser, som det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) fremkom med. Det er selvfølgelig altid yderst behageligt for en Minister at faa lidt Anerkendelse, særlig fra politiske Modstanderes Side. Med Hensyn til de andre Udtalelser, det ærede Medlem fremkom med, vil jeg kun sige, at det Eksempel, jeg havde nævnt sidste Gang med Hensyn til Gennemgang af Tropper, var, som det ærede Medlem vil se, hvis han atter gennemlæser Talen, nævnt som Eksempel paa, at Passivitet ogsaa kan være Partiskhed og derved være stridende mod en neutral Stats almene Pligter. Jeg har ikke sagt, at der for Danmark er særlig Fare for Gennemmarch af Tropper, og for Resten mener jeg det heller ikke.

Det ærede Medlem fandt, at jeg som Udenrigsminister ikke burde have pointeret saa stærkt, som jeg har gjort, de Farer, som fremkom derved, at vi ikke forsvarede vor Neutralitet eller ikke kunde gøre det. Jeg har nu den Opfattelse, at der særlig i det radikale Parti tillægges Ordet: Neutralitet en vis magisk Kraft. De tro, at naar man kun holder paa Neutraliteten, vil der i Virkeligheden ske os meget lidt ondt. Jeg tror, at denne Opfattelse gør ganske overordentlig Skade, og jeg tror, at det for os vil være af ganske overordentlig stor Betydning, at man ser Sagen lige i Øjnene og ser, hvad Konsekvensen vil blive af, at vi ikke gøre noget tilstrækkeligt for at hævde vor Neutralitet. Af den Grund er jeg altsaa kommen frem med disse Udtalelser. At der deri skulde ligge nogen Fare, kan jeg ingenlunde se. Det, jeg har sagt, er en saa almindelig anerkendt Sætning i Folkeretten, at jeg ikke kan tro, at Danmarks Stilling, hvis vi virkelig i Fremtiden skulde komme i det Tilfælde, at vor Neutralitet blev krænket, vilde blive daarligere, fordi jeg har udtalt noget saadant her. Jeg skal i saa Henseende kun nævne et Par Folkeretslærere, og hvad de sige om dette Spørgsmaal. En af de tidligere nævnte Forfattere, Calvo, siger: „Men denne Krænkelse“ — nemlig af Neutraliteten — „fra en af de krigs-